

ראש השנה דף יא

זמן ביאת המשיח

ספר טורי אבן על מסכת ראש השנה - דף יא/ב

בתשרי עתידים ליגאל אתיא שופר שופר. ולר"י בניסן עתידין ליגאל ונ"ל מליל שמורים כדמסיק. וק"ל הא תניא בפ"ד דעירובין (דף מ"ג) הריני נזיר ביום שבן דוד בא מותר לשתות יין בשבתות וי"ט דאין (ב"ד) [אליהו] בא בע"ש ועי"ט כדמפרש התם ואסור לשתות יין בימי החול, והשתא אמאי אסור לשתות כל ימות החול אי לר"א לא יהי' אסור אלא בתשרי ולר"י בניסן לחוד. ומסתבר לי בהא מילתא דב' מיני קיצין איכא לביאת בן דוד כדאמר בפ' חלק (דף צ"ח ע"א) ריב"ל רמי כתיב בעתו וכתיב אחישנה זכו אחישנה לא זכו בעתו והאי דשמעתין מיירי מבעתו ובדלא זכו דלמר עתו בתשרי ולמר בניסן, אבל בקץ דאחישנה ובדזכו אין זמן קבוע לדבר אלא כל יומא זימני' הוא וכדא"ל משיח התם לריב"ל היום אם בקולו תשמעו, מש"ה בנדר ביום שב"ד בא אסור כל ימות החול ביין דילמא זכו וכל יומא זימני' הוא, ולא תיקשי לך דהא משמע לר"א דנ"ל דעתידין ליגאל בתשרי היינו בי"ט של ר"ה שהוא בתשרי ויום תרועה דהא מתקעו בחודש שופר ומגז"ש דשופר שופר אתיא לי' הא וכן ר"י דאמר בניסן עתידין ליגאל היינו ליל ט"ו בניסן שהוא י"ט דהא מליל שמורים דמיירי מליל יציאת מצרים דהוי בט"ו בניסן אתיא לי' הא והא יום שלפניהם ה"ל עי"ט והא אמר התם דה"ט דמותר לשתות יין בשבתות וי"ט משום דכתיב הנני שולח לכם את אלי' הנביא לפני בא יום ה' דהיינו יום א' לפני ביאת ב"ד יבא אלי' לבשר וכבר מובטח להם לישראל שאין אלי' בא לא בע"ש ולא בעי"ט מפני הטורח, וא"כ א"א לב"ד לבא בא' בתשרי וט"ו בניסן שהן י"ט. וי"ל דהיינו דווקא בקץ דאחישנה ובדזכו אבל בדלא זכו ובקץ דבעתו אפי' בעי"ט נמי בא אלי' ולא חייש לטורח דכיון דעתו הוא א"א להעביר מועד הקץ דהא מה"ט אפילו בדלא זכו אתי שלא להעביר המועד. מ"מ תיקשי האי דפ"ד דעירובין דקא פסיק ותני מותר לשתות יין בי"ט דאפילו י"ט של ר"ה ושל פסח לילה ראשונה במשמע ואמאי מותר דילמא עתו הוא ואפשר לאלי' לבא בעי"ט....

שפת אמת על ראש השנה דף יא/ב

בגמ' בתשרי עתידין ליגאל. בס' טו"א מפלפל בכאן בסוגיא דעירובין הנודר מיין ביום שבן דוד בא ע"ש שהאריך למעניתו בדברים שאינם נראים דמילתא דפשיטא הוא דבאמת בן דוד לחוד וגאולה לחוד. שהרי מרע"ה בא למצרים קודם הגאולה וכמו כן יוכל להיות בגאולה העתידה וכן מבואר במדרשים מה גואל ראשון נגלה ונכסה כו' כך גואל אחרון כו'. וממילא גם הא דאמרינן זכו אחישנה והיום אם בקולי כו' הכל היא על ביאת הגואל אבל הגאולה יהי' למר בניסן ולמר בתשרי כמ"ש:

מדרש רבה רות פרשה ה פסקה ו

ר' ברכיה בשם ר' לוי כגואל הראשון כך גואל האחרון מה הגואל הראשון נגלה וחזר ונכסה מהן וכמה נכסה מהן שלשה חדשים שנאמר ויפגעו את משה ואת אהרן אף גואל אחרון נגלה להם וחזר ונכסה מהם וכמה נכסה מהם ר' תנחומא בשם רבנן ארבעין וחמשה יום הה"ד (דניאל י"ב) ומעת הוסר התמיד וגו' וכתוב (שם) אשרי המחכה ויגיע וגו' אילין יתיריא מה אינון ר' יצחק בן קצרתה משום ר' יונה אלו ארבעים וחמשה ימים שישראל קוטפים מלוח ואוכלים...